

Lausunto 12.6.2009

Pohjois-Suomenselän Luonnonsuojeluyhdistys ry.

Fennovoima Oy:n hakemus valtioneuvoston periaatepäätökseksi uuden ydinvoimalalaitoksen rakentamishankkeesta

Diaarinumero 49/815/2009

Uraanikaivos- ja ydin- eli uraanivoimalasuunnitelmat ja niitä lobbaavat hankkeet eivät tuo esille vaikutuksia laajoihin ekologiisiin ja sosiaalisiin kokonaisuuksiin, joiden piiriin niitä kaavaillaan. Vesistöjen ja muiden luonnon kiertoon liittyvien ilmiöiden kautta kaivosten ja voimaloiden vaikutukset ja riskit ovat paljon laajemmat.

Pyhäjoen voimala asettaisi toteutuessaan ihmiset ja ympäristön riskialttiiksi koko Oulun Eteläisen alueella, Pyhä-, Kala- ja Siikajokilaaksossa. Puhtaisiin luonnontuotteisiin, maatalouteen ja metsästyksen liittyvät elinkeinot ja ihmisten oikeus puhtaaseen ympäristöön olisivat vaarassa mikäli uraanivoimala rakennettaisiin. Fennovoima tai mikään muukaan taho ei pysty kantamaan peruuttamattomia vahinkoja, mikäli onnettomuus sattuu. Onnettomuuksia tapahtuu koko ajan, myös ns. edistyneen tekniikan piirissä. Lisäksi voimalahankkeeseen sidotut resurssit vievät työvoimaa uusiutuviin energiamuotoihin panostamiselta. Koko Oulun Eteläisen kolmen jokilaakson maatalous- ja luonnontuotteiden imago kärsisi.

Voimalahankkeet ja uraanikaivokset ovat kokonaisuus, joka vie voimavaroja nykyisten hankkeita eteenpäin ajavien yhtiöiden olemassaolon jälkeenkin, ulottuen aikaan, johon hanketta suunnittelevilla ei ole vaikutusvaltaa. Tutkijoiden mukaan säteilevä uraanijäte vaati säilytystä 300 000 vuotta. Fennovoima tai muu uraanivoimaa eteenpäin ajava taho ei pysty osoittamaan, että myrkyllinen uraanijäte ei aiheuttaisi vahinkoa jossain vaiheessa tulevia vuosituhsia.

Uraanivoiman käyttö voimalaitoksineen, kaivoksineen, uraaninkuljetuksineen ja radioaktiivisen jätteen säilytyksineen on verkosto, jonka piirissä ovat valtavat ihmismäärät. Kärsämäen Paskonkalliolle suunniteltu uraaninlouhinta on yhteydessä uraanivoiman käyttösuunnitelmiin Suomessa. Pohjois-Suomenselän luonnolle ja ihmisille uraaninlouhinnasta jäävät säteilevät jättekasat olisivat haitallisia tuhansia vuosia. Paikalliset elinkeinot ja ihmisten terveys kärsisi. **Laskien mukaan myös uraanijätettä käsittelemään joutuva tulevien sukupolvien ketju ja koko ketjun ajan vaarassa olevat ekosysteemit, riskit ja uraanienergian kokonaishinta yhteiskunnalle voidaan todeta liian suuriksi.**

Uraanihankkeet kaunistavat tosiasioita taloudellisiin ja teknisiin tarkoituksiperiin sopiviksi, eivätkä ne tiedota tosiasioista aiheen vakavuuden vaatimalla tasolla. Esimerkiksi lauhdevesi uraanivoimalasta on ”lauhkeasta” nimestään huolimatta jäteveettä, joka lämmittää vesistöä rehevöittäen rantoja ja olisi uhka pohjoisille kalalajeille ja mainituille Pyhä-, Kala- ja Siikajokien vesistökokonaisuuksille. Myöskin ”ydinvoimala” on kaunistellumpi sanamuoto ”uraanivoimalle”, esittäen asian tekniseltä, epärealistiselta katsantokannalta. Uraanihankkeet eivät ole tiedottaneet tarpeeksi uraanienergian haitoista tai riskeistä, vaan vastuuta asiasta ovat yrittäneet kantaa kansalaisjärjestöt ja kansanliikkeet. Pohjois-Suomenselän luonnonsuojeluyhdistyksellä ei ole taloudellisia tai henkilöresursseja tiedottaa uraanivoimalan negatiivisista vaikutuksista alueelle, ja Fennovoiman kuulutus rakentamishankkeesta ei ole riittävästi ihmisten tietoisuudessa, eikä alueen ihmisillä ole käytännössä mahdollisuutta päästä käsitykseen, että voimalaitos on ekologisesti, sosiaalisesti ja yhteiskunnallisesti kokonaisedun vastaista.

Pohjois-Suomenselän luonnonsuojeluyhdistys vastustaa uraanin käyttöä energiamuotona ja vastustaa ydin- eli uraanivoimalaitosten rakentamista. Voimalaitoksen rakentaminen Pyhäjoelle olisi vahingollista alueelle ekologisena kokonaisuutena mm. vesistöjen kautta ja onnettomuuden sattuessa tuhoisaa. Vaihtoehtona uraanille on kestävä ja eettinen toiminta, kuten taloudellisten panosten suuntaaminen uusiutuviin energiamuotoihin tai tulevien ihmiskupolvien ihmisarvon kunnioitus Pohjois-Suomenselänkin alueella.

Pohjois-Suomenselän Luonnonsuojeluyhdistys ry.

Puheenjohtaja Pentti Pesonen

Vesalantie 28, 86710 Kärämäki

PENTTI PESONEN